

Representantforslag 40 S

(2015–2016)

fra stortingsrepresentantene Heidi Greni, Geir Pollestad og Trygve Slagsvold Vedum

Dokument 8:40 S (2015–2016)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Heidi Greni, Geir Pollestad og Trygve Slagsvold Vedum om anbudskriterier for nytt regjeringskvartal som sikrer at norsk næringsliv kan være konkurransedyktig

Til Stortinget

Bakgrunn

Arbeidet med å bygge et nytt regjeringskvartal er i gang. Prosjektet er foreløpig estimert til å ha en totalkostnad på omtrent 15–16 mrd. kroner. Samtidig opplever norsk økonomi en nedkjøling, og mange arbeidsplasser er gått tapt i privat sektor.

Forslagsstillerne mener at det offentlige bør legge føringer i prosessen med å bygge et nytt regjeringskvartal som gjør det lettere for norske bedrifter å vinne anbud. Det vil ha en samfunnsøkonomisk positiv effekt om byggingen av nytt regjeringskvartal innebærer at det benyttes stor grad av norske byggematerialer og norsk arbeidskraft. Et offentlig innkjøp i størrelsesorden 15–16 mrd. kroner vil kunne generere mange arbeidsplasser i privat sektor i Norge dersom anbudskriteriene utformes på en slik måte at norsk næringsliv er i stand til å vinne anbud om materialleveranser og tilbud om arbeidskraft.

Prosjektet nytt regjeringskvartal

Regjeringen besluttet i mai 2014 at det fremtidige regjeringskvartalet skal bygges opp mellom Akersgata og Møllergata. Utviklingen av regjeringskvartalet skal skje med statlig reguleringsplan. Dette betyr at myndigheten til å vedta reguleringsplanen overføres fra Oslo kommune til Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Statsbygg fikk sommeren 2014 i oppdrag å utarbeide rom- og funksjonsprogram og å starte arbeidet med statlig reguleringsplan. Første fase besto i å utarbeide et forslag til planprogram. Planprogrammet ble fastsatt av Kommunal- og moderniseringsdepartementet i løpet av 2015. Planprogrammet ligger til grunn for arbeidet med reguleringsplanen. Reguleringsplanen avklarer de byplanmessige rammene og angir bruk, vern og utforming av arealer og fysiske omgivelser innenfor regjeringskvartalet.

Planforslaget med konsekvensutredning skal etter planen sendes på alminnelig høring våren 2016. Det legges opp til at reguleringsplanen vedtas av Kommunal- og moderniseringsdepartementet rundt årsskiftet 2016/2017. Det er Stortinget som gjør det endelige vedtaket om å igangsette byggingen ved å bevilge midler. Stortinget orienteres for øvrig om framdriften i de årlige budsjettproposisjonene. Departementet anslår at Stortinget kan behandle saken i 2019. Hvis byggestart skjer i 2020, vil regjeringskvartalet kunne stå ferdig ca. 2023–2025.

Styrking av norsk næringsliv gjennom offentlige byggeprosesser

Stat, kommune og fylkeskommune er store innkjøpere i Norge. Til sammen gjør det offentlige innkjøp for om lag 450 mrd. kroner i året. Forslagsstillerne mener at det i prosjektet med bygging av nytt regjeringskvartal bør legges inn kriterier for anskaffelsene som gjør det lettere for norsk næringsliv å konkurrere om anbudene, både når det gjelder leveranser av byggematerialer og arbeidskraft. På denne måten kan byggingen av nytt regjeringskvartal bidra til å beholde norske arbeidsplasser, øke norsk verdiskaping og øke kompetansen i norsk næringsliv.

Forslagsstillerne viser til at arbeidsledigheten i Norge er stigende og at norsk økonomi er i ferd med å kjøles ned som følge av lav oljepris og lavere akti-

vitet i oljebransjen. Mange av arbeidsplassene som nå forsvinner, er i privat sektor. Oljebransjen, men også tilhørende leverandørindustri og relaterte bransjer som transport, hotell- og restaurantvirksomhet, er rammet. I perioder med nedgang i økonomien kan det offentlige på ulike måter bidra til å dempe fallet.

Kriteriesetting i tidligere prosjekter

Stortinget har tidligere lagt kriterier for store investeringer som har vært vellykket både fordi det har bidratt til utvikling av norsk næringsliv og fordi det har gitt flotte symbolbygg i norsk byggeskikk og med norske materialer. I forbindelse med utbyggingen av ny hovedflyplass på Gardermoen ble det satt kriterier om at hovedflyplassen skulle stå som et eksempel på god norsk byggeskikk. Dette ble vedtatt i Stortinget (jf. Innst. S. nr. 1 (1992–1993)).

Under byggingen av operaen i Bjørvika ble norsk stein valgt bort til fordel for italiensk marmor. I dette anbudet hadde tildelingskriteriene stor vekt på pris, og det lå ikke kriterier inne som gjorde det lettere for norsk næringsliv å vinne anbudet. At pris ble så avgjørende, var et resultat av at Stortingets merknader tilsa at prishensyn skulle tillegges mest vekt i anbudsprosessen. Det er grunn til å anta at en annen

utforming av anbudskriteriene kunne gjort den norske steinen mer konkurransedyktig i anbudet.

Forslagsstillerne mener at det derfor er viktig at debatten om hvilke anbudskriterier som skal legges til grunn i prosjektet nytt regjeringskvartal, starter tidligst mulig, slik at prosjektet gjennomføres på en mest mulig samfunnstjenlig måte. Forslagsstillerne mener derfor at Stortinget allerede nå bør gi klare føringer om at valg av kriterier skal skje på en slik måte at norsk næringsliv er konkurransedyktig i anbudsprosessen. Slike kriterier kan eksempelvis være knyttet til materialvalg, at bygningene skal ivareta norsk byggetradisjon og krav til innovasjon eller arbeidstakeres lønns- og arbeidsvilkår.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber regjeringen sørge for at anbudskriteriene i prosjektet nytt regjeringskvartal utformes på en slik måte at norsk næringsliv er konkurransedyktig i anbudsprosessen.

20. januar 2016